

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2025/183

Karar Sayısı : 2025/174

Karar Tarihi : 10/9/2025

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 26. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının Anayasa'nın 2., 6., 9., 10., 13., 36., 37., 38., 138. ve 141. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Oylamaya hile karıştırılması suçundan açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 5. maddesi şöyledir:

“Görevsizlik kararı verilmesi gereken hâl ve sonucu

Madde 5 – (1) İddianamenin kabulünden sonra; işin, davayı gören mahkemenin görevini aştığı veya dışında kaldığı anlaşılırsa, mahkeme bir kararla işi görevli mahkemeye gönderir.

(2) Adli yargı içerisindeki mahkemeler bakımından verilen görevsizlik kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Sümeyye KOCAMAN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görev alanına giren bir dava bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. 5271 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasında görevsizlik kararının hangi durumda verileceği, itiraz konusu (2) numaralı fıkrasında ise adli yargı içerisindeki mahkemelerce verilen görevsizlik kararına karşı itiraz yoluna gidilebileceği düzenlenmiştir.

4. Anılan Kanun'un 268. maddesinin (2) numaralı fıkrasında kararına itiraz edilen hâkim veya mahkemenin itirazı yerinde görürse kararını düzeltceği, yerinde görmezse en çok üç gün içinde itirazı incelemeye yetkili olan mercie göndereceği ifade edilmiştir. Söz konusu maddenin (3) numaralı fıkrasında itirazı incelemeye yetkili merciler gösterilmiş, Kanun'un 271. maddesinin (4)

Esas Sayısı : 2025/183

Karar Sayısı : 2025/174

numaralı fıkrasında da ilk defa merci tarafından verilen tutuklama kararları hariç olmak üzere mercinin itiraz üzerine verdiği kararların kesin olduğu hükmüne bağlanmıştır.

5. Bakılmakta olan davada itiraz yoluna başvuran Mahkeme tarafından görevsizlik kararı verilmiş; bu görevsizlik kararına yapılan itiraz üzerine itiraz mercii görevsizlik kararının kaldırılmasına kesin olarak karar vermiş ve bunun üzerine Mahkeme itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

6. Bakılmakta olan davada görevsizlik kararına itiraz edilmesi üzerine kural, dosyanın itiraz merciiine gönderilmesi sırasında uygulanmış ve itiraz incelemesi üzerine görevsizlik kararının kaldırılmasıyla görev sorunu çözülmüştür. Dolayısıyla yargılamanın bulunduğu aşama itibarıyla kuralın bakılmakta olan davada uygulanma imkânının bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

7. Açıklanan nedenle kuralın itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 10/9/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Esas Sayısı : 2025/183

Karar Sayısı : 2025/174

Üye

Yılmaz AKÇİL

Üye

Ömer ÇINAR